

Prihovára sa k vám primátorka mesta Krompachy

Vážení spoluobčania,

tentoraz svoj príhovor chcem začať trocha netradične a to príbehom, ktorý sa odohral v dávnych dobách:

Pred bránami mesta sedel raz starý muž. Každý, kto chcel ísť do mesta, musel prejsť okolo neho. Jeden cudzinec sa zastavil a opýtal sa starca: „Povedz mi, akí sú ľudia v tomto meste?“ „Akí boli tam, kde ste boli naposledy?“ opýtal sa ho starac.

„Úžasní. Cítil som sa tam veľmi dobre. Boli priateľskí, veľkorysí a veľmi ochotní, keď bolo treba pomôcť.“ „Tak asi takí budú aj tu.“ „Potom sa zastavil pri starcovi iný cudzinec.

Aj on sa ho opýtal: „Povedz mi starac, akí že sú ľudia tu v meste?“ „Akí boli tam, kde ste boli naposledy?“ „Strašní. Boli hašteriví, nepriateľskí, nikto nikomu nepomohol.“ „Obávam sa, že takí istí budú aj tu“, odpovedal mu starac.

V každom meste žijú presne takí ľudia, akí chceme, aby tam žili. Ten, kto víta deň s úsmevom a teší sa na stretnutie s dobrým človekom, určite ho aj stretne. Kto je ochotný pomáhať iným ľuďom, ak bude potrebovať pomoc on, zaiste sa pomoci dočká. Takýto človek pozrie do slnka i vôkol seba a určite povie, že je šťastný, pretože žije v krásnom meste, v ktorom sú dobrí a úžasní ľudia.

Ak však ten, kto víta ráno v zlosti a prvou jeho myšlienkou je, akú zlobu má urobiť druhému a hnevá sa ešte aj na slnko na oblohe, určite nebude spokojne večer zaspávať a ďalší deň bude preňho horší, ako ten predchádzajúci. Tento človek bude zaiste tvrdiť, že všetci ľudia žijúci v meste sú zlí, všetko čo sa deje navôkol je neprípustné a škodlivé a život je tu hotovým peklom.

Milí Krompašania, zastavte sa na chvíľku a zamyslite sa, ako by ste tomuto starcovi odpovedali Vy...? Ako sa cítite v našom meste? Akí tu žijú ľudia?

V poslednej dobe je naše mesto viac v po-

zornosti médií, ako bolo pred nedávnom. Nie len preto, že Panasonic ukončil svoju činnosť v meste a je tu veľká nezamestnanosť, alebo že do nového Hnedého priemyselného parku prichádza nový investor, ale aj pre rôzne otázky občanov, ktorí riešia svoje problémy prostredníctvom médií, namiesto toho, aby sa s otázkami a svojimi problémami obrátili na svojich priateľov, alebo na kompetentné osoby. V súčasnosti má každý právo obrátiť sa na médiá so žiadosťou o pomoc, prípadne informovať ich o rôznych udalostiach, ktoré sa dejú navôkol. Je naozaj pravdou, že bez pomoci médií by sa nevyriešili rôzne spoločenské, alebo aj osobné problémy, na ktoré spoločnosť často krát zabúda, alebo ich nechce vidieť. To je tá sloboda slova a tlače, ktorú sme si v minulosti nevedeli ani len predstaviť. Avšak sú veci a problémy, na ktoré sa stačí opýtať niekedy len človeka na ulici, suseda v činžiaku, alebo pracovníka na úrade a problém sa dá rýchle vyriešiť aj bez negatívnej medializácie. Keďže chápeme, že nie každý vie, čo môže na úrade vybaviť, s akými problémami sa môže na pracovníkov mestského úradu obrátiť, budeme Vás opätovne tak, ako v minulom roku opätovne prostredníctvom nášho mesačníka informovať o činnosti Mestského úradu. Pokúsime sa do novín pridať aj činnosti našich škôl a školských zariadení. Taktiež v priebehu roka budeme sa vás snažiť informovať aj o činnosti spoločností s majetkovou účasťou mesta.

Vážení spoluobčania, aby ste boli informovaní o tom, čo je v meste nové, čo sa robí, alebo sa očakáva urobiť, snažím sa Vás raz za tri mesiace (niekedy aj častejšie) informovať v našich novinách. Aj keď na našej webovej stránke sa dá dočítať veľa o živote v meste, zvolila som aj takúto formu komunikácie s Vami, pretože nie každý má prístup na internet. V poslednej dobe niektorí „žičliví ľudia“ šíria poplašné správy, že mesto je zadlžené a za chvíľu bude v núte-

nej správe, pretože rozpredáva svoj majetok. Dovoľte mi, aby som tieto „zaručené“ správy dementovala a oboznámila Vás s tým, aké je hospodárenie mesta.

Tak, ako predchádzajúce roky, v roku 2014 aj napriek veľkým investíciám mesto hospodáril s prebytkom – stav k 31.12.2014.

Bežné príjmy	5 231 332,10 €
Bežné výdavky	4 861 552,54 €
Kapitálové príjmy	4 729 699,66 €
Kapitálové výdavky	6 063 479,15 €
Prebytok	89 471,05 €

Úverová zaťaženosť mesta k 28.2.2015 predstavuje:

- **zostatok Komfort úveru z Prima Banky**, ktorý mesto čerpalo v roku 2005 na opravu chodníkov na Hlavnej ulici, oporného múru na Slovinskej ulici a na výstavbu mosta na Doline predstavuje 297 028,42 €,
- **zostatok úveru zo SLSP** z roku 2009 na výstavbu inžinierskych sietí k 42 b.j. na Maurerovej ul. - 193 900,00 €,
- **dlhodobý úver zo SLSP** na spolufinancovanie Hnedého priemyselného parku (HPP) z decembra 2014 vo výške 409 810,00 €.

Celková úverová zaťaženosť mesta je 900 738,42 €.

Táto suma predstavuje 17,22 % z bežného príjmu predchádzajúceho roku.

Podľa zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, aby mestu hrozila nútená správa, musí byť celková suma dlhu vyššia ako 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roku, čo nášmu mestu v súčasnosti nehrozí. Pre úplnosť informácií uvádzam ešte úvery, ktoré sa podľa vyššie uvedeného zákona a jeho príslušných ustanovení nezačítavajú do dlhovej zaťaženosť mesta. Jedná sa o zostatok úveru, ktorý bol poskytnutý Štátnym fondom rozvoja bývanja

■ Príhovor primátorky

■ Dôchodcovia bilancovali

■ Mestská knižnica

■ Zo života našich škôl

■ Historické okienko

■ Záhradkárska poradňa

na výstavbu bytového domu 15. b.j. na Námestí slobody vo výške 313 169,31 € a na výstavbu bytového domu 42 b.j. na Maurerovej ulici 1 267 765,41 €. V decembri roku 2014 sme čerpali úver na úhradu 5 % finančných prostriedkov z celkovej hodnoty stavby HPP, ako poslednú splátku vo výške 360 000 €, ktorá bude mestu preplatená Ministerstvom hospodárstva vo forme refundácie v tomto roku.

Je potrebné uviesť, že v decembri roku 2014 bol Mestským zastupiteľstvom schválený rozpočet na rok 2015 ako vyrovnaný. V tomto ročnom rozpočte sme nepočítali so žiadnym úverom aj napriek tomu, že sa chystáme v tomto roku zrealizovať ešte veľa stavieb, tak ako som Vás v predchádzajúcich číslach krompaškého spravodajcu informovala.

Keďže opakovanie je matkou múdrosti, dovoľte mi, aby sme si znova pripomenuli, aké aktivity čakajú naše mesto v tomto roku:

Schválené stavby:

- **Komunitné centrum Krompachy**

- celkové výdavky: 111 498,53 €

- **Krompachy – revitalizácia mesta po povodni**

- celkové výdavky: 631 176,00 €

- **Centrum odpadového hospodárstva – Krompachy**

- celkové výdavky: 2 186 808,00 €

- **Modernizácia ambulancie v rámci LSKxP**

- celkové výdavky: 649 211,85 €

- **Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ ul. Zemanská, Krompachy**

- celkové oprávnené výdavky: 577 013,40 €

- **Prestavba rodinného domu na ulici SNP na základnú školu**

- celkové oprávnené výdavky: 86 961,85 €

Pripravované stavby:

- **Zateplenie objektov ZŠ a MŠ Maurerova v Krompachoch**

- rozpočtované náklady: 172 114,63 €

Vážení spoluobčania,

dovoľte mi, aby som Vás informovala ešte o spoločenských, kultúrnych a športových aktivitách, ktoré pripravuje mesto v tomto roku.

Na začiatku roka sme úspešne zvládli akciu Pankuškové fašiangy na Plejsoch, ktorú sme organizovali spolu s Košickým samosprávnym krajom v rámci krajských TOP podujatí – Terra Incognita. Mnohými ľuďmi, nielen z Krompách, ale aj z iných kútov Slovenska a zahraničia bola táto akcia veľmi kladne hodnotená. Verím, že aj Vám, milí spoluobčania, sa páčila a na budúci rok spolu s Vami ju pripravíme ešte lepšie. V najbližšom období, v apríli na Juraja, pripravujeme už tretí ročník Trhu kvetín a zelene. V máji oslavíme 1. mája Sviatok práce a 70. výročie ukončenia druhej svetovej vojny. V tomto mesiaci už tradične sa v našom meste bude konať unikátne podujatie v rámci Slovenska a možno aj Československa a to Festival tanca. V tomto roku prijal pozvanie vystúpiť na tomto podujatí slávny a vynikajúci tanečník a choreograf so svojou skupinou Laci Strike. Okrem neho na festivale vystúpia spolu s inými profesionálnymi telesami aj naše domáce tanečné skupiny.

V júni sa do Krompách opäť vracajú Medzinárodné majstrovstvá vo varení a jedení halušiek. V auguste pre mladých pripravujeme rockový festival Doneba fest a v septembri sa tešíme na Krompašký jarmok. Druhú októbrovú nedeľu v októbri sa uskutoční už 50. jubilejný ročník Behu ulicami Krompách. Verím, že naša mládež, aj všetci milovníci športu prídu podporiť svojou účasťou druhé najstaršie bežecké podujatie na Slovensku.

Vážení spoluobčania,

chcem Vás ešte informovať, že

od 1.marca 2015 sa na Mestskom úrade obnovila funkcia prednostu, keďže moja pracovná zataženosť už po zrušení tejto funkcie bola neúnosná a taktiež aj moje zdravie už začínalo trochu „štrajkovať“. Vybrala som si za prednostu úradu skúseného človeka, ktorý ma odbremeni od povinností, ktoré patria do kompetencie prednostu úradu a ktoré som od septembra minulého roka vykonávala sama. Prednostkou MsÚ bola vymenovaná p. Anna Nemčíková, ktorá má dlhoročné skúsenosti s prácou v samospráve. Verím, že bude prínosom nie len pre mestský úrad, ale aj pre celé mesto.

Tak, ako začiatok svojho príhovoru som začala príbehom, dovoľte mi milí spoluobčania, aby som svoj príspevok ukončila príbehom z knihy „Ako rieka, ktorá plynie...“ známeho brazílskeho spisovateľa Paula Coelho. „Spomínam si, ako som sa raz v Libanone, krátko po ničivej vojne prechádzal ulicami Bejrútu spolu s priateľkou Soulou Saad. Rozprávala mi, ako jej mesto sedemkrát zničili. Žartom som sa jej spýtal, prečo sa ešte nevzdali a stále ho obnovujú namiesto toho, aby ste sa presťahovali na iné miesto. Jej odpoveď znela:

„Pretože je to predsa naše mesto. Človek, ktorý si nectí pôdu, kde spočívajú kosti jeho predkov, bude prekliaty naveky. Človek, ktorý si nectí rodnú zem, nectí si ani sám seba....“

S úctou

Vaša primátorka Iveta Rušinová

Spoločenská rubrika

JUBILANTI

Srdečne blahoželáme jubilantom, ktorí sa v marci dožívajú:

93 rokov

Gizela Skurková

90 rokov

František Šefčík
Mária Kubindová

85 rokov

Katarína Karčáková

75 rokov

Ladislav Majerník
Ing. Erika Vargová
Anna Šefčíková
Marcel Pustelník

Narodenia vo februári

Alex Bandžuch
Emma Benedeková
Jasmína Dunková
Olívia Gáborová
Jesika Girgová
Dominik Gožo
Adriána Horváthová
Jonas Juščák
Ján Mikula
Patricia Pokutová

Úmrtia vo februári

Želmíra Azudová	1927 – 2015
Katarína Černická	1940 – 2015
Božena Girgová	1954 – 2015
Anna Lengyelová	1951 – 2015
Ján Peklanský	1928 – 2015
Rozália Plešavská	1927 – 2015
Mária Uličná	1925 – 2015
Peter Valko	1968 – 2015
Helena Vašková	1932 – 2015
Ján Žec	1951 – 2015

Poznámky k prípadu „prepisovania“ dejín Krompách

Impulzom pre tieto riadky bola noticka TASR k 94.výročiu Krompašskej vzbury, uverejnená vo februárovom čísle obľúbeného KS na s.3. Ako krompašský rodák a kvalifikovaný historik nemôžem mlčať, ak sa o Krompašskej vzbure verejne proklamujú polopravdy, resp. nepravdy.

Už názov noticky je formulovaný anonymizujúco, aby vyvolal pozornosť senzácietivých: „...strieľali do ľudí.“ Ktosi, zrejme dosiaľ neznámy, (alebo azda mimozemšťania?), – hoci od tragického 21.februára 1921 poznáme surového vraha i s pomocníkmi - bol to četnícky strážmajster Kroupa a jeho četníci.

Noticka obsahuje viacero poloprávď, ba aj nepravdy a výmysly. Podľa textu príčinou vzbury žien robotníkov „bolo zníženie prídeldel potravin pre zamestnancov tamojších hút“ , čo nie je pravda. Zníženie – neraz opakované , týkalo sa iba a výlučne robotníkov, úradníci mali osobitnú, dobre zásobovanú predajňu potravin, vrátane jediného výseku mäsa.

Tvrdenie, že ženy robotníkov vyvolali „veľkú vzburu“ je účelové, v skutočnosti – tak ako dovtedy neraz v podobných prípadoch (podľa priznania Kroupu „niekoľko desaťnásobných“) oklamané ženy kolektívne domáhali sa na riaditeľstve železiarní nezniženého prídeldel. 21.februára 1921 podľa určeného poradia mala kupovať „martinka“ (pri nákupe v konzume platilo poradie, stanovené podľa jednotlivých prevádzok fabriky: hrubá, stredná, jemná, vratná válcovňa, mechanika, „martinka – dobová hovorová skratka, pre vysokopecný systém typu Siemens-Martin). Vedúci robotníckeho konzumu Záborský oznámil čakajúcim ženám opätovné zníženie prídeldel múky, prejavujúcej znaky hniloby a náhradu jej časti kukuričnou krupicou, čo ony rozhorčene odmietli. Právom rozhorčeným ženám demagogicky radil, aby si teda kúpili podstatne drahšiu „americkú“ múku. Tak ako v podobných prípadoch dostavili sa k budove riaditeľstva, spomedzi seba vytvorili delegáciu na čele s odvážnou a výrečnou Žakovou, aby vyjednávala s vedením fabriky. Tam už čakali četníci v plnej zbroji , privolaní subalterným úradníkom, (túto kompetenciu mal iba riaditeľ Králik). Delegátky od vedenia fabriky okrem výhovoriek na Obilný ústav v Bratislave počuli iba nezavážnú úvahu, že v najbližšom čase asi kvôli novej kolektívnej zmluve pôjdu do Bratislavy a vtedy navštívia aj Obilný ústav. Po skončení jednaní Žaková chcela výsledky jednaní oznámiť netrpezlivo čakajúcim

ženám, ale Kroupa jej v tom násilím zabránil. Začala trmavrma, četníci proti ženám postupovali celkom bezohľadne, sám Kroupa jednu z nich tak prudko sotil do múru, že iná, vedľa nej stojaca zrútila sa na zem.

Až dovtedy nedošlo k nijakej vzbure, ale keď surovosť a fyzické násilie četníkov vrcholilo a pažbami pušiek bezhlavo bili zúfale ženy, zvest o ich počínaní došla k robotníkom (malá lokomotívka, určená iba na posun, signalizovala nebezpečenstvo), tí bez váhania išli ženám na pomoc. Kroupovou vinou došlo k tragédii – vyhasli životy nevinných robotníkov. Keď robotníci odnášali telá mŕtvych druhov, z budovy riaditeľstva sa na nich víťazoslávne vyškieral inžinier, nenávidený pre týranie robotníkov, (trestal ich za maličkosti, počas monarchie nariaďoval tzv. vyvážovanie „na slupka“, stredovekú metódu, hlboko urážajúcu ľudskú dôstojnosť). To bola povestná „kvapka“, ktorá pretiekla pohár trpezlivosti rozhnevovaných robotníkov. Vtrhli do budovy a zabili cynického posmeškára i slúžneho, nenávideného pre neludské metódy jednaní so ženami, počas vojny aj vdovami po padlých manželoch a otcov.

Vonkoncom nepravdivé je tvrdenie citovaného textu, akoby vyvrcholenie tragédie spôsobila davová psychóza „po rozšírení nepravdivej poplašnej správy o zbití a uväznení jedného z robotníckych dôverníkov.“ Ďalší totálny výmysel obsahuje veta o údajnom generálnom štrajku na Slovinkách.

S mojimi názormi, získanými pri štúdiu originálov archívnych dokumentov, uložených v centrálnych archívoch v Prahe, Bratislave a v Levoči a osobných rozhovoroch s priamymi účastníkmi a svedkami tragických udalostí (Július Maurer, Ján Štefanko, Ján Hurák, František Schmidt, Alexander Kvasnička a ďalšími) istotne nemusí nikto súhlasiť. Zastávam však pevne názor, že nikto nemá právo akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek podobe spochyňovať hrdinské činy a postoje predchádzajúcich generácií občanov Krompách, osobitne tej, ktorá žila a statočne konala 21.februára 1921.

Pochovávanie obetí Krompašskej vzbury
Zdroj: TASR

Konkrétny priebeh tragických udalostí počas „čierneho“ pondelka je síce známy, ale neznáme sú okolnosti v „zákulisí“, resp. Ideologicko-politická motivácia Kroupu ako hlavného vinníka neočakávanej drámy? Alebo išlo naozaj iba o okamžité Kroupovo osobné zlyhanie ako predstaviteľa silových štruktúr prvej republiky? Archívne dokumenty ukazujú jeho kariéru pre príchodom do nášho mesta: v okrese Roudnice nad Labem bol u nenávidený pre surové metódy jednaní s občanmi, fanaticky sledil za mladými mužmi, ktorí neboli ochotní obetovať na frontoch svetovej vojny život „za cisára pána a jeho rodinu“. Tých, čo dolapil, spútaných v okovách osobne vodil k vojenskému súdu.

V osobnom rozhovore Július Maurer s trpkosťou poznamenal, že zatiaľ, čo počas monarchie Habsburgovcom stačila v meste jedna žandárska stanica, masyrykovská republika potrebovala mať ešte jednu, lokalizovanú priamo vo vnútri fabričného komplexu. Nešlo o náhodu. Mala sledovať a najmä paralyzovať akýkoľvek pohyb medzi vyše tromi tisícami robotníkov. Četnícky strážmajster Kroupa považoval robotníkov za nepriateľský element v štáte ,a preto si ako hlavnú úlohu určil paralyzovať akýmkoľvek metódami, vrátane násilných, paralyzovať „nepriateľa“. Po príchode si postupne vo fabrike vybudoval sieť vlastných agentov, ním platených donášačov, medzi nimi bol , napr. fabričný majster Jozef H., samozvaný robotnícky predák Ondrej P., (nemýliť si s čestnou funkciou robotníckeho dôverníka, demokraticky zvoleného samotnými robotníkmi), úradník Jozef S. a Karol K., ktorí boli politickým systémom

po vzbure náležite a trvalo ocenení.

Nevie sa napríklad o naliehavom Kroupovom volaní už od rána 21.februára do Levoče na županský úrad ,aby získal súhlas župana Jána Rumana (počas monarchie advokáta v Liptovskom Mikuláši) na použitie zbraní pri potláčaní iba ním predpokladanej nespokojnosti robotníkov , hoci sa v meste nedialo nič, čo by oprávňovalo ich použitie. (Oprávnenú, verejne a hromadne prejavovanú nespokojnosť oklamáných robotníckych žien pred konzumom , Kroupa predsa dobre poznal z bývalých podobných akcií, vždy s pokojným ukončením). Opakovaným pokusom Župan Ruman, jediný so zákonom stanovenou kompetenciou v takomto prípade však v úrad nebol (alebo vedome nechcel s dobiedzajúcim Kroupom hovoriť). Na župnom úrade sa dovolal iba podriadeného úradníka, ktorý ho upozornil na strašné následky pri použití zbraní proti ľuďom.

Kroupa zrejme rátal s vyhroteným konfliktom, aj preto na riaditeľstvo železiarní nakomandoval slúžneho ako predstaviteľa štátnej moci, čo Lukácsa, nenávideného medzi občanmi mesta kvôli jeho neľudským metódam voči vojnovým vdovám, dožadujúcim sa podpory, stálo život.

Tvrdenie textu oficiálnej tlačovej agentúry o generálnom štrajku na Slovinkách je nezmyslom. Keď vedenie fabriky po streľbe zastavilo činnosť niektorých prevádzok, robotníci už ráno na druhý deň (22.febr.) vyslali delegáciu na riaditeľstvo a žiadali, aby

sa práca obnovila v celom podniku.

Neutíchajúcu vlnu rozhorčenia v celom štáte a naliehavé žiadosti ľavicových poslancov v parlamente chcela pražská vláda stlmiť vyslaním parlamentnej komisie do Krompách, aby na mieste vyšetrila tragédiu. Určení poslanci, drvivou väčšinou z vládnych alebo provládnych strán, hneď po príchode do Krompách (a výdatných raňajkách v úradníckom kasíne, kam robotníci mali vstup zakázaný), začali v priestoroch ľudovej školy vonkajšej svoju činnosť. V skutočnosti išlo o vopred pripravené a oficiálne režírované „divadielko“. Ako svedkovia boli privolaní iba četníci, zopár úradníkov z riaditeľstva železiarní (hoci úradníctvo vtedy nebolo na mieste, rozutekalo sa do lesa a polí) a Kroupovi udavači, pričom Kroupa osobne rozhodoval, kto má a kto nemá byť pozvaný ako svedok. Strojvodcu Pazúra, ktorý z malej lokomotivky pre posun zblízka a nadhľadu videl celý priebeh tragédie, sám sa domáhal, aby mohol svedčiť pred vyšetrovacou komisiou, ale Kroupa mu to znemožnil. Podobne znemožnil pozvať robotníka Lánika ako svedka. Komisia nevypočula ani jediného robotníka. Žiadosť robotníkov, aby kvôli svedectvu pred komisiou na pár hodín spomedzi robotníkov, väznených na sedrii v Levoči, celkom výnimočne uvoľnili pre úradné konanie troch spomedzi nich, úrady zamietli. Medzi zatknutými bol strojník na bani v Slovinkách Ondrej Benedek, odborne vzdelaný, veľmi slušný človek, ktorý by

ani muče neublížil (neraz som s ním po rokoch hovoril). Jeho „vina“ spočíval v tom, že počas služby zodvihol telefón z Krompách, kde robotníci žiadali pomoc od kolegov na bani (skupinu robotníkov, onedlho smerujúcu na pomoc do Krompách na ceste „pri Bucovi“ (vtedajší hostinec vpravo od cesty) zastavil iba kordón četníkov s nasadenými bodákmi, čo pocítil aj môj otec, kráčajúci v prvom rade.

Vláda ešte 21.februára vyhlásila v Krompáchoch stanné právo, ktoré však po uplynutí prvej doby mohol(a nemusel) predĺžiť iba príslušný župan. V archíve našiel som niekoľko dôverných žiadostí župana Rumana, určených Kroupovi (nie miestnemu predstaviteľovi štátnej moci) , aby sa vyjadril k trvaniu štatária po termíne jeho ukončenia. Kroupa zakaždým posielal Rumanovi rovnaký návrh: stanné právo treba predĺžiť aj naďalej. Tak sa Krompachy stali na celom Slovensku jediným mestom, kde najdlhšie (niekoľko rokov!) trvala vojenská okupácia i s jej dôsledkami obmedzenia základných ľudských práv a slobôd.

Z hodnoverného zdroja som získal neuveriteľnú správu, že Kroupova dcéra bez akéhokoľvek pozvania pricestovala z Čiech do Krompách, kde sa domáhala prijatia u oficiálneho predstaviteľa mesta. Doteraz som sa nedozvedel výsledok tejto arogantnej trúfalosti, aj keď viem, že deti za „hriechy“ svojich otcov nemôžu a ani nemožno ich za ne odsudzovať.

Prof.PhDr. Ján Kvasnička, DrSc

6. Ročník Memoriál Juraja Šoltésa

V sobotu, dňa 21. 2. 2015 to v telocvični našej školy aj napriek nastávajúcim jarným prázdninám poriadne žilo. Ako jeden z hlavných partnerov sme sa podujali na 6. Ročníku Memoriála Juraja Šoltésa.

Kto bol Juraj Šoltés (16. 2. 1953 – 25. 12. 2008)?

- nositeľ čestného uznania primátora mesta Krompachy za prácu s mládežou
- viac ako 35 rokov autorizovaný bezpečnostný technik v SEZ Krompachy a.s.
- viac ako 20 rokov tréner futbalovej mládeže vo FK Pokrok SEZ Krompachy

- viac ako 17 rokov podpredseda výboru odborovej organizácie pri SEZ
 - manažér futbalového klubu Pokrok SEZ Krompachy
 - bývalý hráč futbalového klubu Pokrok SEZ Krompachy
 - lektor BOZP s aktívnou pôsobnosťou v košickom regióne
 - skromná a úctivá osobnosť, vždy ochotná pomôcť
 - vysoko odborne fundovaný človek
- Program sa začal už o 7:00 otvorením a sprístupnením priestorov memoriálu. Nasledovala prezentácia hráčov, vyhodnotenie súpisiek a porada rozhodcov.

Turnaj bol slávnostne zahájený pred ôsmou hodinou ráno. Turnaja sa zúčastnilo 10 družstiev, ktoré súťažili v dvoch skupinách, z ktorých boli vo večerných hodinách vyhlásení víťazi a porazení. Na 1. mieste skončilo družstvo KOVO Prakovce. Pre zúčastnených bolo pripravené občerstvenie a tiež aj tombola s vecnými cenami.

Družstvá: OO PZ Krompachy, Zlievareň SEZ, Mesto Krompachy, Hasma, Panasonic, VSE Košice, KOVO Prakovce, Šoltésovci, SEZ Krompachy a.s., Kovohuty a.s.

Katarína Šoltésová

Všetko podstatné o dianí v našom meste nájdete na stránke www.krompachy.sk

Únia žien Slovenska v Krompachoch bilancuje rok 2014

Rok 2014 je dávno za nami a my, členky Únie žien Slovenska mv Krompachoch, sme sa stretli na výročnej schôdzi, aby sme ho zbilancovali.

Po schôdzi sa konalo už tradičné posedenie pri „pankuškách“ spojené s tombolou, ktorá by sa nemohla konať bez štedrých sponzorských príspevkov miestnych organizácií a podnikateľov. Týmto sponzorom chceme vyjadriť touto cestou svoju vďaku. Ďakujeme, urobili ste radosť všetkým 45 členkám našej organizácie.

Počas roka sa pravidelne stretávame pri našich kultúrnych a spoločenských podujatiach podľa plánu práce a tiež na podujatiach usporadúvaných Mestským úradom a ostatnými spoločenskými organizáciami.

Celoročne sa staráme o hroby dr. Litmanovcov a o hrob J. B. Ivana. S predstaviteľmi mesta sa tiež stretávame v besiedke Júliusa Barča Ivana, kde tvoril svoje diela. Zúčastňujeme sa kladenia vencov pri príležitosti Oslobodenia Krompách, Krompašskej vzbury, výročia SNP, výročia víťazstva na fašizmom a ukončenia 2. svetovej vojny. Každoročne v období fašiangov pripravujeme pre naše členky pampuškovo posedenie s kultúrnym programom a tombolou.

1. marca 2014 sme svojou účasťou prispeli k príjemnej atmosfére pampuškových fašiangov 2014. Upekli a predali sme 1 100 ks chutných pampušiek našim aj zahraničným hosťom.

21. marca sa naše členky zúčastnili výstavy obrazov Fera Guldana - Spišské exody s libretom Mira Poláka v Dome kultúry Krompachy - mestská knižnica.

25. marca sme strávili príjemné popoludnie v spoločnosti Slovenskej autorky Jany Pronskej. Uvedená spisovateľka je jedinou autorkou na Slovensku, ktorá píše historické romány, je považovaná za kráľovnú Slovenskej romantickej literatúry.

5. – 11. mája sme v spolupráci so ZŠ a MŠ Maurerova ul., Krompachy pripravili výstavku ručných prác žiakov „Hľadáme talenty“, v Dome kultúry Krompachy. Za našu organizáciu sme vystavovali obrazy, ktoré svojimi šikovnými rukami vyšívala p. Mária Jendruchová. Výstavka mala veľký úspech. Výťažok z výstavy v hodnote 50,- eur sme venovali ZŠ a MŠ na Maurerovej ul. Krompachy.

21. mája sme si pripomenuli Deň matiek a pre naše členky sme pripravili posedenie v reštaurácii Melódia. Žiaci ZŠ na Maurerovej ul. a ZUŠ v Krompachoch nás pozdra-

vili veľmi pekným a hodnotným programom.

28. augusta sme si pripomenuli 70. výročie SNP a 46. rokov od začiatku okupácie Československa.

13. -17. októbra sme usporiadali výstavku drevených reliéfov vyrezaných CNC technikou nášho rodáka p. Mariána Mosina.

15. októbra pri príležitosti - Dňa úcty k starším - sme pre naše členky pripravili posedenie s občerstvením. Pozdraviť nás prišli aj žiaci ZUŠ v Krompachoch. Pri tejto príležitosti Mesto Krompachy pripravilo dňa 22.10. v reštaurácii Melódia posedenie s občerstvením, kde sme boli pozvané p. primátorkou Ing. I. Rušinovou.

15. novembra sa konali komunálne voľby a už po tretíkrát bola zvolená za primátorku mesta p. Ing. Iveta Rušinová a za poslankyňu MsZ bola znovu zvolená p. Oľga Dzimková, ktoré sú tiež našimi členkami. Obidvom blahoželáme a prajeme veľa zdravia a úspechov na uvedených postoch.

A prišiel zase mesiac december. Naše členky na MsÚ tradične vyzdobili vianočný stromček háčkovanými ručnými ozdobami. Tešíme sa, že sa stromček návštevníkom MsÚ páčil.

6. decembra prišiel na námestie nášho mesta Mikuláš a pani primátorka slávnostne rozsvietila vianočnú výzdobu. My sme boli taktiež pri tom.

Keď boli v dňoch 18.12. - 20.12. vianočné trhy, nemohli sme chýbať. Napečené domáce koláče sme ponúkali spolu s primátorským punčom. Výťažok z dobrovoľného príspevku za koláče bol venovaný ZUŠ v Krompachoch, ktorý sme vo výške 50,- eur odovzdali riaditeľovi ZUŠ p. Salancimu. Sme radi, že sme mohli aspoň takto prispieť.

V priebehu roka nezabúdame ani na naše členky, ktoré slávia životné jubileum. Zasielame im pohľadnice. Nezabúdame ani na členky, ktoré už nie sú medzi nami. Pri príležitosti Dňa matiek im odnesieme na hrob biely karafiát, ktorý je symbolom tohto sviatku.

Ešte chceme podotknúť, že pri niektorých akciách máme pekné tomboly, ktorými nás ochotne obdarujú miestni podnikatelia, za čo im veľmi pekne ďakujeme.

V neposlednom rade chceme ešte podotknúť, že naša ZO ÚŽS má v pláne práce hľadať talenty medzi rodákmi nášho mesta. V tejto oblasti sa nám darí a teší nás, že pomáhamo našim rodákom prezentovať ich talent. Na začiatku sme pri rôznych kultúrnych podujatiach vystavovali ručné práce našich členiek. Neskôr sa nám hlási-

li aj nečlenky, a tak sme získali ženy, mužov aj deti základných a materských škôl.

Ako prvé sme vystavovali vyšívané obrazy p. Márii Sedmákovéj a potom nasledovali ďalší p. Radka Kleinová - rôzne motívy, p. Jozef Maňovský - maľované obrazy a pridala sa aj jeho vnučka žiačka ZŠ Slávka Šmidová - obrazy technikou perokresba, p. Ladislav Kiseľ - ručné práce metódou Qul-ling, p. Mária Jendruchová - vyšívané obrazy, žiaci ZŠ a MŠ na Maurerovej ul. - maľované obrázky, p. Marián Mosin - vyrezávané obrazy do dreva CNC technikou.

Všetkým, ktorí prispeli svojimi prácami ďakujeme a prajeme im veľa tvorivých nápadov do ďalších rokov.

Naše aktivity boli počas roka bohaté a vyžadovali trpezlivosť, ochotu pomôcť a tiež sponzorstvo. Chceli by sme sa poďakovať pani primátorky, poslancom a sponzorom, vďaka ktorým sme to všetko mohli zrealizovať. Nemôžem zabudnúť poďakovať aj členkám výboru a všetkým členkám, ktoré nám boli nápomocné. Chcela by som sa ospravedlniť, ak našou vinou prišlo k nejakým nedorozumeniam. Sme len ľudia a mýliť sa je ľudské.

Výbor ZO ÚŽS č.6 Krompachy

Ďakujeme sponzorom:

XSHOP – Mária Danajková

Elektro – p. Uhrin

Kvety – Alena Dzurová

Kvety LUADA – p. Smilková

KVETINKA – Martina Richnavská

ZAHY – Ján Zahuranec

SKLO - Martin Kolárik

KLENOTY - p. Jarkovský

Kadernický salón – Zuzana Uličná

Drogéria – Zuzana Uličná

Euronics – Samuel Čiasnoha

Kozmetika Elly – Renáta Bandžuchová

Elektro – Amália Mikulová

Mesto Krompachy

Oriflame – p.- Brosmanová

Avon – Oľga Dzimková

Daniela Tomečková

Ladislav Kiseľ

Masážny salón – Katarína Mrosková

Krompašskí dôchodcovia bilancovali

V tohtoročný tretí februárový pondelok sa v zasadacej miestnosti reštaurácie Melódia v Krompachoch uskutočnila za účasti 112 členov hodnotiaca členská schôdza Mestskej organizácie Jednota dôchodcov Slovenska v Krompachoch.

V jej úvode moderátorka rokovania Zdenka Stettnerová privítala prítomných ako aj hostí zasadnutia. Predsedu OOJDS v Spišskej Novej Vsi a v jednej osobe predsedu KRK ústredia JDS v Bratislave Ing. Ladislava Dulu, primátorku Krompách Ing. Ivetu Rušinovú a predsedkyňu Denného centra seniorov v Krompachoch p. Ruženu Kiseľovú.

V správe o činnosti MO JDS Krompachy za obdobie rokov 2012-2014, ktorú prečítal predseda organizácie p. Ján Žiška, prevládala pozitívny tón bilancovania.

Členskú základňu tvorí k 31.12.2014 211 dôchodcov, ktorým sa MO JDS snaží vytvárať optimálne podmienky pre ich spoločenské, kultúrne a športové aktivity. Širokú a pestrú paletu akcií a podujatí, organizovaných MO JDS predstavujú v konkrétnej podobe autobusové zájazdy do poľských miest Leluchow a Nowy Targ, do maďarského kúpeľného mesta Sárospatak, ďalej do Kežmarku na každoročný júlový Festival európskych ľudových remesiel. Oblúbené sú aj výlety do tatranských lokalít našich slovenských veľhôr.

Členovia MO JDS sa zúčastňovali aj rôznych literárnych súťaží. V roku 2012 v súťaži Ihnatové Hanušovce v prednese prózy získala prvenstvo Mgr. Anna Pustayová. Okrem nej tam reprezentovali Krompachy v oblasti poézie a prózy Mgr. Anna Schusterová a Mgr. Eva Valková. Naše členky Emília Bandžuchová a Celestína Hudáková sa vlní zúčastnili úrovňou perfektne zorganizovaného II.ročníka súťaže Babička Spiša v Starej Lubovni. Krompašanky dôstojne reprezentovali naše mesto aj vďaka finančnej podpore MsÚ.

V rámci akcie Ludová slovesnosť sa naši členovia výrazne zapísali do povedomia priaznivcov tohto žánru v našom regióne. Na 6.ročníku tohto podujatia v Markušovciach reprezentovala Krompachy dvojica Zdenka Stettnerová a Dušan Girba. Pod vedením dramaturgičky Mgr. Anny Pustayovej naši dôchodcovia zožali úspech aj s folklórno--dramatickým pásmom Páračky na 7.ročníku tohto podujatia v Spišskej Novej Vsi. 8.ročník Ludovej slovesnosti sa konal v novembri 2014 v Krompachoch a naši seniori sa na ňom predstavili s pásmom Stavanie májov a Turíce. Na-

posledy pod Plejsami počas Fašiangových pampúškových dní zaznel spev a hovorené slovo našich seniorských ochotníkov.

Ďalšou o nič menej populárnou akciou sú Športové hry seniorov. V rokoch 2012-2014 na spomínaných podujatiach v Spišskej Novej Vsi, Markušovciach a Odoríne získali naši športovci tretieho veku spolu 11 medailí rôznej hodnoty.

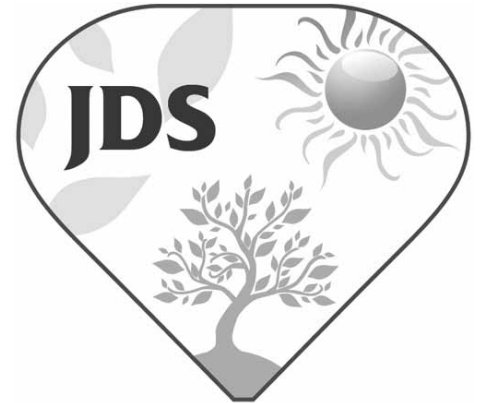
Usporiadanim 9.ročníka tohto obľúbeného podujatia dňa 18. júna t.r. bola poverená, práve naša MO JDS. Bude to náročná a zodpovedná úloha. Zároveň aj skúška a previerka organizačných schopností našich dôchodcov pri zabezpečení dôstojnosti a kvality akcie celookresného charakteru. .

No a pri plejáde akcií nemôžeme zabudnúť aj na každoročný tradičný augustový guláš s tombolou v priestoroch hasičskej zbrojnice. S uznaním treba kvitovať prácu organizácie aj v oblasti realizácie osvetovej činnosti. Každoročne zorganizuje MO JDS cca štyri prednášky s tematikou prevencie a starostlivosti o zdravie, alebo problematikou týkajúcou sa sociálnej politiky ako aj právnej ochrany a bezpečnosti jednotlivca a právneho normatívu zákazníka-spotrebiteľa.

Obsahové zameranie plánu činnosti členov našej organizácie je situované aj na starostlivosť o hroby padlých v Krompašskej vzbure na miestnom cintoríne. No a v neposlednom rade aj na pravidelnú účasť na pietnej spomienke s položením kytice kvetov pri Pamätníku oslobodenia pri príležitosti rôznych historických výročí.

V diskusií hodnotiacej schôdze oboznámil prítomných s novinkami v sociálnej oblasti predsedu OO JDS Ing. Ladislav Dula. Primátorka mesta Ing. Iveta Rušinová vo svojom príhovore priblížila aktuálnu situáciu v živote Krompách s črtajúcou sa perspektívou.

V ďalšom funkčnom období už nemienili pôsobiť vo výbore MO JDS členky Mgr. Eva Valková, Anna Borucká a zakladajúca členka organizácie, ktorá vykonávala 18 rokov funkciu predsedníčky, Helena Mosinová. Všetky boli odmenené kyticou kvetov. Práve posledne menovaná bola za zásluhovosť a spoločenskú angažovanosť ocenená Pamätným listom a vyznamenaním I. stupňa. III.stupňom tohto vyznamenanania boli v priebehu trojročného hodnotiaceho obdobia ocenené: Mária Hůlková, Zdenka Stettnerová, Anna Farkašová, Anna Borucká, Želmíra Gulová, Mgr. Anna Schusterová a Mgr. Anna Pustayová.

Za všetky spomínané aktivity, akcie a podujatia, ktorými sa môže pochváliť MO JDS Krompachy je potrebné sa úprimne poďakovať za nezištnú pomoc o podporu primátorky mesta Ing. Ivete Rušinovej, jej zástupcovi Stanislavovi Barbušovi a ďalším predstaviteľom mesta.

Aj touto cestou chceme adresovať slová vďaka sponzorom MO JDS Krompachy. Finančné príspevky na činnosť organizácie poskytli: HASMA s.r.o. – p.Mikula, Termokomplex, s.r.o., Kovohuty, a.s., MsÚ Krompachy a pani primátorka, Pneuservis - p. Rastislav Bandžuch, Reštaurácia Galéria - p. Kandrik, Reštaurácia Melódia - p. Hvizdošová. Vecnými darmi prispeli: Kvetinárstvo p. Petrušková, Kvetinárstvo LU-ADA - p. Smiková, Kvetinárstvo p. Dralová, Drogeria Zuzka - p. Ing. Varechová, Drogeria p.Gmuca, Klenoty - p.Jurkovská, Drogeria - p. Puchala, ALTAN-kuchynka Ing. Kríž, M-GLASS – sklo, porcelán - p. Kollárik, Predajňa Mäso údeniny - p. Marton, Zelenina ovocie - p. Bandžuch, OBUV-detský textil p.Kovalová, SOOF-šport - p. Jenčík, PROMIX p. Probal, X-SHOP p. Danajková, Salón S p. Šefčíková, Valková a Kromková, firma Dastel s.r.o. - p.Ďorko, COOP JEDNOTA a Mestské lesy - p. Tkáč.

V nastávajúcom trojročnom funkčnom období budú v novozvolenom výbore MO JDS Krompachy pôsobiť: Anna Farkašová, Dušan Girba, Mgr. Anna Grondželová, Želmíra Gulová, Mária Hůlková, Mgr. Agnesa Jarošíková, Mgr. Jana Kolárová, Mgr. Elena Kovalová, Viera Neupauerová, Zdenka Stettnerová, Elena Šefčíková a Ján Žiška, ktorý bol opätovne zvolený do funkcie predsedu MO JDS Krompachy.

Na Okresný snem JDS v Spišskej Novej Vsi dňa 26.marca 2015 boli zvolení títo delegáti: Ján Žiška, Dušan Girba, Želmíra Gulová, Mária Hůlková, Mgr. Jana Kollárová, Mgr. Elena Kovalová, Zdenka Stettnerová, Elena Šefčíková.

Dušan Girba, člen výboru MO JDS Krompachy

Marec - mesiac knihy

„Čítať dobrú knihu je nepretržitý dialóg, v ktorom kniha hovorí a naša duša odpovedá,“ povedal francúzsky spisovateľ André Maurois.

Že ste to ešte nezažili? Možno ste si nevybrali tú správnu knihu. S knihami je to ako s ľuďmi, nie každý človek je váš priateľ. Ak si chcete takého priateľa nájsť, navštívte našu knižnicu. Radi vám poradíme.

Viac informácií o knižnici nájdete na : www.kniznicakrompachy.webnode.sk, kde nájdete aj vstup do nášho online katalógu. V ňom si môžete pozrieť, či vyhľadať z domu, informácie o knihách nachádzajúcich sa v našej knižnici.

Ž. Sikorová, Mestská knižnica Krompachy

MESTSKÁ KNIŽNICA KROMPACHY V ČÍSLACH

	2012	2013	2014
Knižničný fond stav celkom:	20223	19 234	18983
literatúra pre deti a mládež - beletria:	4926	4494	4361
literatúra pre deti a mládež - náučná literatúra:	788	597	609
literatúra pre dospelých - beletria:	7953	7579	7685
literatúra pre dospelých - náučná literatúra:	6556	6564	6328
Vyradené knihy:	5634	1530	801
Prírastok nových kníh:	472	541	531
z toho darovaných:	130	230	202
Hodnota zakúpených kníh:	2 300,00 €	2 760,00 €	2551,40 €
Počet zaregistrovaných čitateľov:	962	804	794
z toho deti do 15 rokov	413	385	338
Počet uskutočnených podujatí:	160	145	173
Počet výpožičiek celkom:	27177	21769	24084
z toho prezenčných:	1316	1068	1701
dospelí čitatelia:	15604	12055	12882
deti do 15 rokov:	6514	5786	5457
periodika:	5059	3948	5645
Počet registrovaných faktografických informácií	784	973	946
Počet registrovaných požiadaviek na MVS	235	254	209
Počet návštevníkov celkom:	15671	10468	12017
Počet návštevníkov verejného internetu	5936	3109	2077
Počet návštevníkov na podujatiach:	1736	1557	1954
Počet zaznamenaných návštev webovej stránky knižnice	6669	17623	19942
Poče zaslaných upomienok čitateľom:	243	450	342

Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si

Marec sa už odpradáva spája nielen s príchodom jari, obdobia, kedy sa príroda opäť prebúda k životu a kvitne v plnej svojej kráse, ale aj s neutichajúcim zdrojom vedomostí a informácií, a síce s knihami.

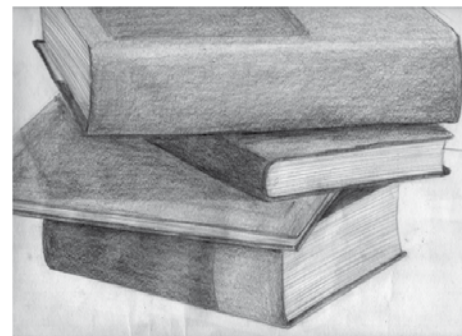
História marca ako mesiaca knihy siaha do nie príliš dávnej minulosti. Marec bol vyhlásený ako mesiac knihy roku 1955 na počesť významného slovenského buditeľa Mateja Hrebendu.

Tento ľudový spisovateľ sa narodil a aj zomrel v marci a už od narodenia pociťoval lásku ku knihám. Trápili ho však problémy so zrakom, a tak po nociach, kedy už vôbec nevidel a nemohol čítať, chodil po susedných domoch a prosil ľudí, aby mu čítali. Významne sa podieľal na šírení slovenskej knižnej kultúry. Cestoval po celom Slovensku, čo mu umožnilo spájať knihy s predajom a šíriť osvetu. Zachránil mnoho kníh pred pálením, a tým prispel k vzniku knižníc. I keď sám nevidomý, predsa viedol slovenské ľud za svetlom poznávania. Poznalo ho celé Slovensko.

A ako je to dnes? Už od najútlejšieho detstva sprevádza človeka kniha. Malý človečik so zvedavými očkami si obzerá zvieratká v leporele a popri tom počúva najmilšiemu hlasu svojej mamy, ktorá sa snaží tieto zvuky zvierat napodobňovať. Príchodom do školy je kniha každodennou súčasťou

života. Vzdeláva, pouča, zabáva, inšpiruje, poteší. S ňou sa vydávame do sveta fantázie, stotožňujeme sa s hlavnými postavami, trpíme a tešíme sa s nimi. Rozprávky, balady, bájky, báje, porekadlá, príslovia, piesne, ľudová múdrosť našich predkov, ktorí bez vzdelania dokázali vytvoriť klenoty. Každý dostane z knihy to, čo si zaslúži. Jedno známe príslovie hovorí: „Povedz mi, čo čítaš a ja ti poviem, kto si“. Čo je vlastne za týmito slovami skryté? O akej pravde k nám toto príslovie prehovára? Podme sa na to pozrieť podrobnejšie.

„Kniha je najlepším priateľom človeka“, to je tiež príslovie, ktoré by sme mohli uviesť hneď v závese za tým prvým uvedeným a tiež to bude pravda. Po knihe siahame z rozličných pohnútok. Pretože sme smutní, pretože sme sami, pretože si chceme oddýchnuť, pretože chceme mať pokoj, pretože sa chceme niečo nové dozvedieť, pretože sa nudíme, a pretože je kopec iných dôvodov, prečo nám kniha príde ako skvelý nápad. Navyše je kniha tiež skvelým nástrojom, ktorý nám môže ušetriť veľa času, nakoľko sa vlastne dá všade zobrať so sebou, je vcelku prenosná. Keď ju mám po ruke a niekde čakáme, tak nám jej čítanie môže dať pocit, že čas využívame naozaj zmysluplne. Veď, kto by už len čítanie knihy nepovažoval za zmysluplne strávený čas. Je však pravda, že doba sa mení a kniha sa stáva niečím pomerne zriedkavým v rukách,

predovšetkým súčasných tínedžerov. Za mojej dlhoročnej pedagogickej praxe som mala možnosť pracovať s deťmi a zistiť ich rozdielny prístup ku knihám. Pre niekoho kniha bola najhorším darčekom pod stromčekom, pre iných, ako napríklad pre Zuzanu, ktorá na exkurzii počas rozchodu namiesto naháňania sa po supermarkete hľadala knihu, za ktorú dala svoje celé úspory. Po jej kúpení si ju pritisla na hrud' a jej oči svietili, akoby vyhrala milión. Boli však aj takí, ktorí neprečítali ani jednu knihu a tvrdili, že pre nich ešte nebola napísaná kniha, ktorá by ich zaujala. Radšej si pozreli film, čo je samozrejme jednoduchšie. Ale našli sa žiaci, ktorí zistili, že filmové spracovanie rovnomennej knihy a samotná kniha je veľký rozdiel. Zisťovali rozdiely a jednoznačne sa zhodli na tom, že kniha bola lepšia. Už len tým, že si ju môžete podržať v ruke, pohľadiť, započúvať sa do šušťania listov. Je to zhmotnenie imaginárneho s realitou. Známym pedagóg J.A. Komenským povedal: "Nemilovať knihu, znamená nemilovať múd-

roš a nemilovať múdrosť, znamená stávať sa hlupákom."

To však, ale nemení nič na skutočnosti, že kniha je stále a verím, že tomu tak naozaj ešte dlho bude, vecou, ktorú budú mnohí ľudia milovať a nedajú na knihu dopustiť. Je prirodzené, že každý z nás si vyberá také knihy, ktoré sú mu nejakým spôsobom blízke, niečo mu hovoria, vyberáme si pod-

ľa svojho vkusu. Niekoľko skôr bavia historické romány, niekto dá prednosť literatúre faktu, niekoho fascinuje sci-fi. Koľko ľudí, toľko chutí. Je to tak, že výber knihy je jednoznačne daný tým, akí sme, aké máme záujmy, o čo sa zaujímate. A teda sa dá predpokladať, že obraz toho, čo sa nachádza v našej knižnici, je obrazom našej duše.

To, čo čítame, hovorí o tom, akí sme. Kni-

hy nás menia, tak ako nás vlastne mení celé naše okolie, ale knihy to robia o niečo elegantnejšie a sofistikovanejšie. A samozrejme, nezabudnite tieto knihy aj prečítať, pretože to, čo vás bude meniť k obrazu vášmu, je nie to, že ste vlastníkom nejakej knihy, ale to, že ste si ju prečítali. Len vtedy má kniha šancu zmeniť nás.

A. Grondželová

Zo života našich škôl

Fašiangy – Pochovávanie basy

Prechodné obdobie medzi zimou a jarou tvoria fašiangy, ktoré však nemajú pevný termín. Označuje sa nimi celé obdobie od Troch kráľov do Popolcovej stredy, ktorou sa začína pôst pred Veľkou nocou.

Najviac zachovalých prejavov sa však sústredilo do posledných dní, kedy bolo dovolené všetko. Veselo bolo a je hlavne po krčmách, kde vyhrávajú podgurážení muzikanti. Posledná tanečná zábava sa koná takmer vo všetkých našich obciach vo fašiangový utorok v rôznych podobách. Koniec fašiangov symbolizovalo pochovávanie basy. Základný motív vychádzal z nastávajúceho pôstu, kedy boli zábavy pri muzike zakázané. Na znak toho sa predváža žartovné pochovávanie hudobného nástroja – basy, pri ktorom vystupovali postavy kňaza, kostolníka i smútiacich pozostalých. Na záver zábavy basu vynesú von zo sály, čím ju symbolicky pochovávajú.

Naši žiaci pochovali basu aj v našej škole. V prvej časti programu bola veselica, tanec, zábava a potom nasledovalo pochovávanie basy.

Počas celého dňa vládla príjemná atmosféra. Piekli sa pampuchy, ktoré rozvonjali po celej škole.

Žiaci si zaspievali, zatancovali, pohostili sa a odchádzali domov s rozžiarenou tvárou.

Mgr. Darina Kandrová, Mgr. Janka Koršňáková,
pani uč. Soňa Grinvalská, Bc. Dominika Jurčíšinová

Základná škola na Zemanskej ulici prijala pozvanie Mestskej knižnice

Pre žiakov a študentov nášho mesta pripravila p. vedúca miestnej knižnice p. Žofia Síkorová zaujímavú kompozíciu slova a obrazu o histórii mesta Krompachy.

Pútavého premietania sa z našej školy zúčastnili žiaci ôsmeho a deviateho ročníka spolu s učiteľkami p. Mgr. Evou Bonkovou a p. Mgr. Dagmar Karolovou. Premeny Krompách za posledné storočie v prezentácii ich určite zaujali. Okrem názorných ukážok toho, ako sa menili jednotlivé časti mesta, sa oboznámili i so známymi osobnosťami, ktoré sa v Krompachoch narodili a zanechali stopu nielen v dejinách mesta, ale často aj vo svete. Stali sa tak pre nich povzbudením, že pochádzať z menšieho mesta nie je až takou prekážkou dosiahnuť v živote veľké ciele a úspech v spoločnosti i vo svete. Ďakujeme p. vedúcej za podujatie.

Anna Rybárová

Lyžiarsky výcvik

Lyžovanie vo všetkých jeho podobách je prítlačivou pohybovou činnosťou. Spája v sebe pobyt v zimnej prírode, fyzickú aktivitu a relaxáciu.

Lyžovanie je súčasťou osnov telesnej a športovej výchovy. Vedenie školy spolu s učiteľmi telesnej výchovy organizovalo aj tohto roku lyžiarsky výcvik. Prostredie lyžiarskeho areálu Relax Center Plejsy poskytlo pre našich žiakov výborné lyžiarske podmienky.

V dňoch 4. – 6. februára 2015 a 9. -10 februára 2015 sa uskutočnil lyžiarsky výcvik pre žiakov 7. ročníka. Inštruktormi výcviku boli Mgr. P. Kukura, Mgr. V. Petrovská. Pri výcviku žiakov pomáhal pán Šmida. Celko-

vo sa tohto kurzu zúčastnilo 21 žiakov.

V prvý deň sme rozdelili žiakov na 2. skupiny - „lyžiarov“ a „nelyžiarov, resp. veľmi slabých lyžiarov“. Inštruktori postupovali podľa plánu lyžiarskeho výcviku.

Skupinu „nelyžiarov“ – 8 žiakov viedol v prvý deň Mgr. Kukura a v ďalšie dni Mgr. V. Petrovská. Títo žiaci absolvovali základný lyžiarsky výcvik, každým dňom sa zlepšovali. Na záver kurzu zvládli lyžovať kopec od chaty Energetik.

Skupinu „lyžiarov“ - 13 žiakov viedla v 1. deň Mgr. V. Petrovská a ďalšie dni Mgr. Kukura. Títo žiaci absolvovali zdokonaľovací lyžiarsky výcvik.

Cieľ lyžiarskeho výcviku bol splnený, „nelyžiar“ zvládli zlyžovať celý kopec a „lyžiar“

si zdokonalili techniku jazdy. Celý výcvik prebehol v príjemnej atmosfére. V posledný deň sa uskutočnili preteky, ktoré pozostávali z behu do kopca v lyžiarkach okolo méty, následne zapnutia lyží a výšlapu okolo méty a zlyžovania.

Podakovanie patrí rodičovskej rade, ktorá prispela na lyžiarsky výcvik celkovo sumou 17 eur na žiaka. Ďakujeme inštruktorom Mgr. P. Kukurovi, Mgr. V. Petrovskej, pánovi Šmidovi za ich trpezlivé vedenie žiakov. Lyžiarsky výcvik žiakov pozitívne motivoval k zdravému životnému štýlu. Pre niektorých sa možno lyžovanie stane celoživotnou športovou aktivitou.

Mgr. Peter Kukura, Michaela Micherdová,
ZŠ s MŠ Maurerova ulica

Praxujte v zahraničí – Erasmus+

V decembri 2013 sa uskutočnila prevratná udalosť v histórii školy SSOŠ SEZ Krompachy. Po prvýkrát sa študenti zúčastnili zahraničnej stáže.

Po náročnej, no úspešnej realizácii prvotného mobilného projektu z školského roku 2013/2014 s názvom Development of international language skills in vocational education v Londýne vznikla otázka aj zo strany študentov na realizáciu ďalších projektov podobného typu. Študenti aj zamestnanci školy si uvedomili zmysluplnosť a dôležitosť mobility.

Na základe vynikajúcej skúsenosti s partnerskou organizáciou ADC College sme sa rozhodli zapojiť sa do programu Erasmus+ aj tohto roku a dňa 2. marca 2015 sme odoslali prihlášku do SAAIC – Národnej agentúry Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu.

Projekt sme nazvali Vocational education in real life practice, keďže si uvedomujeme, že na súčasnom trhu práce je nesmierne dôležité ovládať cudzí jazyk, mať kvalitné praktické znalosti vo svojom odbore a nadobudnúť už počas štúdia neoceniteľné pracovné skúsenosti.

Absolvovanie zahraničnej stáže počas štúdia na strednej škole dodáva na prestíži jednak škole, no hlavne samotným účastníkom mobility. Ako škola a účastníci zistili aj počas posledného, a zároveň prvého projektu, je to výborná príležitosť informovať o možnosti uchádzať sa a získať grant z fondov EÚ, dať o sebe vedieť a najmä podporiť mladých v boji proti nezamestnanosti. Študenti so zahraničnou pracovnou skúse-

*„You find no man, at all intellectual, who is willing to leave London. No, Sir, when a man is tired of London, he is tired of life; for there is in London all that life can afford.“
(Samuel Johnson, 1773)*

nosťou sú totiž už počas školskej dochádzky pribojnejší a viacero z nich preukázalo odvahu vybrať sa do zahraničia pracovne alebo študijne aj po ukončení stredoškolského štúdia, či počas letných prázdnin na brigádu.

Hlavným cieľom projektu je umožniť ďalším našim študentom získať cenné pracovné skúsenosti v zahraničí, zaradiť sa do pracovného prostredia, plniť si povinnosti, prispôbiť sa novému prostrediu a pracovnému kolektívu, zvýšiť ich flexibilitu, pracovnú mobilitu a najmä zlepšiť ich schopnosť komunikovať v cudzom, internacionálnom jazyku - v angličtine v reálnom živote.

Cieľom projektu je teda prispieť k rozvoju kvalitného celoživotného vzdelávania a podporovať európsky rozmer v získavaní praxe vo vyštudovanom odbore, a tak podporovať kreativitu, rast podnikateľského ducha a zamestnanosť aj prostredníctvom podpory a skvalitnenia výučby cudzích jazykov a implementácie cudzieho jazyka a skúseností z mobility nielen do teoretickej výučby, ale aj do praktického vzdelávania, ktorá už na škole prebieha.

Škola sa nachádza v regióne s veľmi vysokou úrovňou nezamestnanosti a samotní študenti vyslovili obavu o svoje pracovné zaradenie po ukončení štúdia. Podľa interného prieskumu, ktorý spracovali pedagogickí zamestnanci školy a zúčastnili sa ho študenti študijných a učebných odbo-

rov si viac ako 93 % študentov myslí, že na Slovensku pre nich nie je dostatočné množstvo adekvátnych pracovných miest nielen v odboroch, ktoré študujú a viac ako 65 % opýtaných si myslí, že skvalitnením výučby aj možnosťou účasti na zahraničnej stáži, ktorej by sa rado zúčastnilo viac ako 85 % študentov, získajú lepšie vyhliadky v rámci zamestnanosti nielen na Slovensku. Projekt by tak pomohol absolventom získať rovnosť a začlenenie sa do pracovného prostredia.

Už vďaka prvému projektu prejavilo záujem o štúdium a účasť v projektoch viac študentov a je pravdepodobné, že projekt Erasmus+ pomôže zvýšiť počet študentov, ktorí budú radi spolupracovať na projektoch aj v nasledujúcom období.

Vďaka účasti na stáži budú mať študenti SSOŠ SEZ Krompachy lepšie vyhliadky na adekvátne pracovné miesto po ukončení štúdia či už na Slovensku alebo v zahraničí v rámci EÚ vďaka cenným skúsenostiam, certifikátom a pracovným referenciám, ktoré majú možnosť získať.

Výsledky výberového konania budú známe do konca školského roka. Pevne veríme, že si rozšírime svoje skúsenosti v oblasti riadenia mobilných projektov a dokážeme našim študentom poskytnúť niečo výnimočné – zahraničnú prax s cennými skúsenosťami.

Mgr. Katarína Šoltéssová, koordinátorka projektu Erasmus+

Krompašskí gymnazisti s veľkým srdcom

Už 13 rokov organizuje Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, regionálna pobočka Košice v spolupráci so strednými školami verejnú finančnú zbierku počas zimného vianočného obdobia na pomoc deťom a rodinám v ohrození.

Tento kampane, ktorá sa konala dňa 16. 12. 2014 v 9 mestách Košického kraja, sa zúčastnili aj žiaci Gymnázia Krompachy.

„Čo ľudia pokazili, len ľudia môžu napraviť.“

Tento výstižný slogan bol hnacím motívom pre krompašských gymnazistov, ktorí sa verejnej zbierky aktívne zúčastnili v uliciach mesta Krompachy. A boli úspešní. Vyzbierali od ľudí, ktorým problém detí z detských domovov a rodinám v ohrození nie je ľahostajní, sumu 283,27 €, čím sa stali druhou najúspešnejšou školou Košického kraja.

Pracovali v 3 trojčlenných skupinách. Najlepšie sa darilo skupine v zložení Karem Yacob, Erik Hamrák a Maroš Mihaľák/ 3.B/. Ich zodpovedný prístup k zverenej úlohe a možno aj šťastie na ľudí s dobrým srdcom im pomohlo vyzbierať sumu 141,94 €, čím sa stali

Krompašskí gymnazisti z 3.B – účastníci kampane, prví traja zľava – Karem, Erik a Maroš boli najúspešnejší.

najúspešnejšou skupinou v rámci kraja.

Sme radi, že tieto peniaze poputujú na dobrú vec. Nech toto úsilie všetkých zainteresovaných ľudí prinesie zmenu života k lepšiemu u konkrétnych ľudí, rodín či mladých dospelých, ktorí opúšťajú brány detských domovov na východnom Slovensku.

RNDr. Katarína Pindrochová, Gymnázium Krompachy

HISTORICKÉ OKIENKO

Svedectvo starých kníh

V r. 2007 som externe pracoval pre Slovenskú národnú knižnicu. Spracovával som zoznamy kníh farností evanjelických cirkevných zborov v Krompachoch a v blízkom okolí. Bola to veľmi zaujímavá práca, lebo sa mi dostali do rúk také vzácne knihy, o akých sa mi ani nesnívalo. Z knižnice krompašskej fary evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (taký je jej oficiálny názov) som si zapožičal zväzok zviazaných nemeckých mesačníkov, ktoré vychádzali v Gelnici a mali názov „Nach der Schicht“. Boli to noviny pre evanjelický ľud. V 8. čísle 1. ročníka z r. 1879 som našiel článok, ktorý mi neskoršie preložil do slovenčiny Ing. L. Weigner. Je to veľmi zaujímavý článok a vrhá svetlo na menej známu históriu nášho mesta. Čítajte....

Základné kamene histórie našich obcí 3. Historické údaje z Krompách

pokračovanie z minulého čísla:

Videli, že sa musia vzdať nádeje dostať späť kostol, musia si postaviť nový kostol, cítili sa olúpení. Dvaja evanjelickí mešťania menom Juraj a Ján Gabošovci (čítaj Gabošovci) ponúkli im ako stavebný pozemok na výstavbu kostola časť svojej záhrady, ktorá ležala uprostred mesta. Kronikár napísal: „nakoľko pozemok je pekný, leží v centre mesta, neďaleko katolíckeho kostola, fanatickí katolícki kresťania bránili, aby tu bol postavený a žiadali, aby evanjelici dostali na výstavbu svojho kostola pozemok mimo mesta“. Keď na toto stavenisko doviezli kamene a potrebný stavebný materiál, dostali od komisie priaznivé stanovisko, že si môžu postaviť kostol na pôvodnom stavebnom pozemku v meste. Kronikár o tom píše: „radosť evanjelikov bola taká veľká, že kamene a materiály previezli na pôvodné miesto takmer za jeden deň“.

Základný kameň stavby nového kostola na tomto pozemku bol položený v r. 1790. tento malý zbor postavil svoj kostol za jediný rok, takže už 3. októbra 1790 mohol byť vysvätený. Vysvätil ho vtedajší evanjelický farár z Levoče Johan Hermann. Popredným bojovníkom a veľkým dobrodincom tohto zboru bol pán Andreas von Probstner. Jeho vzácnu prítomnosť a dobročinnosť spolu s dobročinnosťou a obetavosťou obce si stále pripomínali pri každoročných banických oslavách (nem. Bergopfern). Tu je potrebné vymenovať verných spolupracovníkov, dobrovoľníkov a predstaviteľov na stavbe kostola.: Matej Klein, Daniel Jakob a Gašpar Gabos, Mich. Slovensky a Ján Broda, ako aj Mik. Mat. Máday a pani manželka Adama Starka z Gelnice, ktorí zboru venovali strieborný kalich. Neskoršie zo zboru dobrovoľne pracovali Dan. Hölzel, Rebecca Brodová a iní.

V r. 1857 vďaka dobrovoľným darcom bol kostol reštaurovaný a bol vydláždený kamennými kockami, zaobstaral sa nový oltárny obraz. Všetko, čo sa dalo natrieť, bolo znova natreté.

Nech je nám dovolené krátko sa vrátiť do storočného obdobia, keď zbor nemal kostol a duchovného správcu a keď v Krompachoch upadal protestantizmus. Kronikár o tom píše: „tvrdí veriaci evanjelickí kresťania občas chodili do evanjelického kostola a na večeru Pána do Jakobovian a neskôr do Spišských Vlách, ale vlašní spolupracovali vo všetkom s katolikmi alebo radšej doma chrápali, než aby mali ísť do kostola. Stalo sa, – píše kronikár - že mnohí z nich na prvý vianočný sviatok radšej sa zúčastňovali klamstiev a počúvali pastierske písňaly v katolíckom kostole, skladali si klobúk pred krížom, pozývali si katolíckeho farára na koledu, svoje kravy a dvory si nechali kropiť svätenou vodou, v prípade krádeží utekali ku zvonom, ktoré považovali za sväté a obdarené božskou silou, pýtali si a uchovávali svätenú vodu, natierali ňou kravy, dvere, atď.“. Tento vplyv prirodzene tak zhubne pôsobil, že dokonca v dobe platnosti tolerančného patentu z r. 1787 prestúpilo 47 osôb na katolícku vieru. V poslednom štvrtstoročí v Krompachoch nie je zaznamenaný žiadny prestup na katolícku vieru, dokonca do evanjelickej cirkvi pribudlo 11 veriacich.

Zvony, ktoré boli kedysi výlučne vo vlastníctve evanjelického zboru, podľa tolerančného patentu sa stali spoločnými. To bolo spojené s nepravosťami, zneužívaním, až nakoniec kat. farár páter Zsitky (čítaj Žitky), veľmi zvláštna a obľúbená osoba, pochopil v r. 1813, že zvony evanj. zbor tiež vlastnilo a vlastní, nechcel, aby tieto nepríjemné spory pokračovali a aby sa ich bohoslužby konali v stanovenú hodinu bez zvonenia až dovtedy, kým budú schopní si zadovážiť jeden zvon, v r. 1823 si tiež kúpili jeden 133-funtový zvon od evanjelickej za 180 rakúskych florénov. Na kostole (pp: rozumeje evanjelický) si pristavili vežičku. Zbor v r. rozhodol, aby L. Burger z Dobšinej odliel pre nich 2 zvony v celkovej váhe 650 funtov, ktoré doteraz slúžia pri radosťi i smútku. V r. 1863 bola vežička reštaurovaná.

Prvý evanj. farár nového veku 6 rokov býval v domoch svojich veriacich, potom mu zbor

kúpil v r. 1793 vlastný domček ako faru. V r. 1801 zbor mu kúpil od grófký Rozálie Csákyovej krásny dom Csernetzských (čítaj Černeckých), do ktorého sa potom fara presťahovala. Bývali v ňom len 5 rokov, lebo ho kúpil gróf Mik. Csáky pre svoje ubytovanie. Druhý, stavebne pekný zborový dom, nazývaný Madanský, pre účely fary odovzdal a k nemu prenajal aj pozemok veľký 5 jutier za 60 rak. florénov František Gundelfinger. Zbor ho mohol využívať iba pre seba, ale stalo sa to veľmi neskoro, nakoľko to zákon doteraz nedovoľoval. – Fara bola ešte v tom istom roku zreštaurovaná, v r. 1828 rozšírená a po veľkom požiari v Krompachoch v r. 1866 obnovená a znova prebudovaná. Veľkou dobroprajníčkou a darkyňou evanj. zboru a celých Krompách je nezabudnuteľná Luisa Tetmajerová, manželka bývalého riaditeľa železiarne, ľudomila a dobrodinca, ktorá darovala peniaze na obnovu úplne vyhorenej fary, bola zakladateľkou priemyselnej školy. Česť jej pamiatke!

Škola bola dlho obecná. Dlhé roky v nej pôsobili evanj. učители, dovtedy kým neboli vytlačení kat. učiteľmi, ktorí potom učili aj evanj. deti. Od doby platnosti tolerančného patentu do r. 1802 ako evanj. školskí učitelia tu pôsobili len obyčajní občania, po r. 1802, tak ako píše kronikár: „riadni, študovaní učitelia, z ktorých mnohí absolvovali teológiu“. Od r. 1817 bola vybudovaná škola a až doteraz bývali učitelia v súkromných domoch. J. Ph.

V r. 2012 sa mi dostala do ruky maďarská Ročenka Historickej spoločnosti Spišskej župy (Levoča, 1885), v ktorej bola uverejnená skrátená verzia tohto článku a ako autor bol uvedený János Philipp. On bol krompašským evanjelickým farárom v tej dobe. Pre mňa bolo zaujímavé zistenie, že o uvedenom nemeckom mesačníku sa „Evanjelická encyklopédia Slovenska“ (Bratislava, 2001) nezmiňuje. Nakoniec jedna maličkosť: podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 mali Krompachy 8758 obyvateľov a z nich sa hlásilo k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania 108 obyvateľov.

Ludovít Dulai

ZÁHRADKÁRSKA PORADŇA

Chemická ochrana počas vegetácie

AKTUÁLNY ZOZNAM CHEMICKÝCH PRÍPRAVKOV NA ROK 2015

Jablone:

Prezimujúci škodcovia; (méra jabloňová) - pri rašení (štádium myšieho uška v štádiu zeleného puku proti kvetovke jabloňovej - **Calypso 480 SC + Vektafid A, Karate Zeon 5CS**

Chrastavitosť - preventívne tesne pred kvitnutím, potom hneď po odkvitnutí a v 2 týždňových intervaloch do konca júna – **Dithane DG NEO TEC, Syllit 400, WG, Clarinet 20 SC, Discus, Score 250 EC, Topas 100 EC a iné.**

Sadzovitosť - koniec augusta až začiatok septembra - **Novozir MN 80, Dithane DG, Discus, Zato 50WG**

Pehovitosť - od júla každé 2 týždne - **Wuxal Kalcium, Kalkosan.**
Hnednutie jaderníka - nedostatok horčíka v pôde

Slivky, marhule, višne:

Monilióza kvetov a výhonkov - na začiatku a na konci kvitnutia – **Sporgon 50WP, Horizon 250EW**

Piliarka slivková, jablňá - hneď po odkvitnutí - **Calypso 480SC**
Škrvnitosť listov višni a čerešni - apríl, jún za daždivého počasia (tienisté polohy, zahustené koruny) - **Kuprikol 50, Dithane DG Neo Tec** - na jar po vypúčaní. Potom v 7-10 dňových intervaloch niekoľkokrát - **Syllit 65, Talent.**

Egreše:

Múčnatka americká - prvý postrek pred kvitnutím - **Discus**, po odkvitnutí aj v priebehu mája, ak je suché a teplé počasie **Discus.**

Ríbezle:

Roztoč - Omite 30W - pred kvitnutím. Odstránenie zdurených púčikov.

Antraknoza - žlté až hnedé škvrny na listoch - **Dithane DG NEO-TEC**

Hrza ríbezľová - oranžové výtrusy - **Dithane DG NEO-TEC** pred kvitnutím a po zbere.

Jahody:

Kvetovka - **Decis Mega, Karate Zeon 5CS** pred kvitnutím
Pleseň sivá - **Botrytida - Kuprikol 50** - na začiatku kvitnutia a o 7 dní neskôr.

Cibuľa, cesnak:

Fúzavka cesnaková - **Karate Zeon 5CS, Reldan 40EC** + zmáčadlo 14 dní po prvom oteplení
- nad 10°C porast zimného cesnaku a póru, tak isto cibuľa 14 dní po výsadbe (zálievka).

Mínerka pórova - **Karate ZEON 5CS** po zistení vpichov v listoch cibule. O 2 týždne zopakovať, alebo chrániť porast netkanou textíliou.

Pleseň cibuľová - **Dithane DG Neo Teč, Kuprikol 50, Ridomil Gold MZ Pepite, Champion 50 WP, Bravo 500** v poslednej dekáde mája, ďalej v 7 - 14 dňových intervaloch. Použiť zmáčadlo.

Hľúboviny:

Kvetárka kapustová - **Decis 50 EV, Karate Zeon 5CS**, 14 dní po výsadbe zálievka.

ilustračné foto
zdroj: internet

Vošky - žihlavový macerát, **Pirimor 50WG, Bi58 EC Nové** + zmáčadlo.

Plodomor kapustový - **Karate Zeon 5CS+zmáčadlo** - každý týždeň od výsadby po rozvitie hlávok.

Mlynárik kapustový, mora kapustová - **Decis EW 50, Karate Zeon 5CS**

Paprika:

Vošky - **Karate Zeon 5 CS, Pirimor 50 WG.**

Roztoče - **Omite 30W, Vektafid A**

Rajčiak:

Fytoftora (pleseň) - **Kuprikol 50, Champion 50 WP, Ridomil Gold MZ Pepite**

- prvý postrek, keď sú plody veľkosti lieskovca, potom každých 7 dní.

Alternárvová škvrnitosť - **Ortiva, Rovralaquaflo, CURZATE GOLD (42dní)**, postrek po zistení prvých príznakov

Zemiaky:

Fytoftora (pleseň) - **Kuprikol 50, Champion 50 WP, Curzate Gold, Ridomil Gold MZ 68 WG a WP a iné.**

Uhorky:

Pleseň - **Champion 50 WP, Kuprikol 50, Ridomil Gold Plus 42, 5WP, Mikal M, Korzár** podľa signalizácie každých 5 - 7 dní.

Mrkva, petržlen:

Voška mrkvová, méra mrkvová - **Bi58EC Nové, Pirimor 50WG** po zistení kučeravenia listov.

Múčnatka - **Sulikol K, Thiovit Jet** - po zistení prvých príznakov ochorenia.

Ak vieš, odpovieš

1. Štátna hudobná škola, t.č. Základná umelecká škola v Krompachoch vznikla dňa:

- a) 25.10.1953
- b) 1.9.1950
- c) 1.9.1951

2. V ktorom roku oslávila krompašská dychová hudba storočnicu svojej existencie?

- a) 2010
- b) 2011
- c) 2012

3. Už 34 rokov zdobí priestor pri MsÚ V Krompachoch monumentálny pamätník oslobodenia. Kto bol jeho autorom?

- a) Albín Brunovský
- b) Ján Mathé
- c) Arpád Račko

4. V roku 2007 sme v Krompachoch oslávili okrúhle jubileum výroby medi. Ktoré výročie to bolo?

- a) 60. výročie
- b) 70. výročie
- c) 80. výročie

5. V ktorom roku bola v Krompachoch postavená Kaplnka svätého Jána Nepomuckého?

- a) 1776
- b) 1790
- c) 1820

Autor: Dušan Girba

Správne odpovede z čísla 1/2015 sú: 1c, 2c, 3a, 4c, 5b.

Sudoku

	8					7		
5					4			8
6	9			8			3	
9	1			6			2	
			2		5			
	2			9			6	7
	6			1			5	4
4			9					6
			1				7	

KUPÓN č. 3 **KROMPAŠSKÝ**
spravodajca

Správne odpovede nám posielajte na adresu: Redakčná rada Krompašského spravodajcu, MsÚ Krompachy, Nám. slobody 1, 053 42 Krompachy. Šťastným výhercom je pán Ján Tomašov. Blahoželáme.

Z TVORBY MÁRIE DUBIŇÁKOVEJ**FAREBNÉ CHROBÁČIKY**

Dáme si rúčky na ramienka,
urobíme si malé krídelka.
Krídelkami zamávame
všetky kvietky pozdravíme.

Žltý motýľ na púpavu zlietol
a potichučky peknú báseň riekol.

Rád mám žltú farbu jari
pri nej sa deťom všetko darí.

Malá včielka fialôčku hľadá,
iba podľa vône na ňu sadá.

Lienka zase do ďaleka hľadá,
modrú farbu na oblohe vidí.

Autor: Mária Dubiňáková

VTIPOVISKO

Lekár sa prechádza po cintoríne. Hrobár sa mu prihovori:
- Pán doktor, inventarizujete?

- Pán doktor, každé ráno, keď vstanem a pozriem sa do zrkadla, chytá ma nevoľnosť. Podľa vás, čo mi je?
- To neviem, ale v každom prípade máte vynikajúci zrak.

Mladý zubár oznámi svojmu pacientovi, že žiaľ musí si dať vytrhnúť jeden zub.

- A čo to stojí, pán doktor? – pýta sa pacient.
- Vzhľadom nato, že som začínajúci lekár, tak to bude stáť 33 eur za každú hodinu.

- Prečo umýva si zuby policajť v behu?
- Aby predbehol zubný kaz.

Škótsky chlapček sa pýta otca:
- Otec, čo bude na Vianoce pod stromčekom.
- Parkety, synček, parkety ...

Pozbieral a preložil Ludovít Dulai

Krompašský spravodajca
je v predaji po 20. dni
v príslušnom mesiaci.
Uzávierka príspevkov je
do 10. dňa daného mesiaca.

KROMPAŠSKÝ
spravodajca

Vydáva mesto Krompachy, vydávanie povolené OÚ v Spišskej Novej Vsi, reg. č. 3/91.
Redakčná rada: Ing. Iveta Rušinová, Stanislav Barbuš, Ing. Ľuboš Weigner, CSC., Ludovít Dulai, Mgr. Miloš Klein, Mgr. Anna Grondželová • Platné evidenčné číslo pre periodickú tlač „Krompašský spravodajca“: EV 3373/09 • Tlač: Vanoku, s. r. o., F. Urbánka 20, Spišská Nová Ves • Grafická úprava: Martin Horbal •
Podávanie novinových zásielok povolené Východosl. riaditeľstvo pošt Košice, č. j. 1739-OPPP-94 zo dňa 14. 6. 1994 • Adresa redakcie: MsÚ, Nám. slobody č. 1, 053 42 Krompachy, tel: 053 419 22 11, e-mail: sekretariat@krompachy.sk • Sídlo vydavateľa: MsÚ, Nám. slobody č. 1, 053 42 Krompachy • IČO 329282 • ISSN 1339-0368 • Redakčná rada nezodpovedá za obsah článkov dopisovateľov.